

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-925

6.12.2019

Tryg Forsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Eksposering for løsemidler – løsemiddelskade/toksisk encefalopati – yfl. § 11 første ledd bokstav b

I tiden som billakkerer opplevde forsikrede sviktende hukommelse og konsentrasjonsevne. Forsikrede mente at hans kognitive plager var en følge av eksposering for løsemidler i yrket. Spesialist i arbeidsmedisin konkluderte med at det ikke forelå en løsemiddelbetinget organisk hjerneskade. Nav godkjente ikke skaden som yrkessykdom, og selskapet avslo krav under yfl. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at han hadde en yrkessykdom i form av løsemiddelskade/toksisk encefalopati. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1970) arbeidet som billakkerer 1987–2015, med unntak for 1991–1994 da han tjenestegjorde i hjemlandets forsvar. I årene 2004–2015 arbeidet han for bilverksted L.

Han ble 100 % sykmeldt 15.8.12 pga. hoste/dyspné, prøvde seg i 50 % arbeid 22.9. –31.10.12, men ble så 100 % sykmeldt igjen. Han har deretter vært sykmeldt eller mottatt 100 % arbeidsavklaringspenger (AAP).

Deler av forsikredes journaler er fremlagt og den 23.8.12 ble notert "Pas. har nå i flere måneder hostet. Har følt seg kortpusten. Jobber mye med maske. Når han tar den av da begynner han være kvalm. Føler seg en del svimmel i perioder og slapp. HAn har litt konsentrasjonsvansker. Hukommelseproblemer. Yrkessykdomm.?".

Det er også fremlagt kopi av melding om arbeidsrelatert sykdom datert 27.6.13, forsikredes avgitte "Opplysninger om skadelig påvirkning i arbeid" datert 3.9.13, skademelding til Nav, mv.

Nav innhentet en erklæring fra spesialist i arbeidsmedisin, overlege dr. med. G. I erklæringen av 3.9.14 heter det:

Vurdering i forhold til Forskriftene § 13-4 Yrkessykdommer som likestilles med yrkesskade:

- a) Skadelidte opplever subjektivt svekket hukommelse og konsentrasjonsevne hvilket er et sykdomsbilde som er karakteristisk og i samsvar med det eksposering for løsemidler kan forårsake. Symptomene har imidlertid ikke sikkert kunne verifiseres ved nevropsykologisk undersøkelse, både hva gjelder faktisk funksjonsevne og validitet. Totalt sett vurderes det derfor slik at det ikke foreligger sikre funksjonsutfall som følge av eksposering for løsemidler.
- b) Skadelidte har totalt arbeidet ca. 22 år som billakkerer, hvorav ca. halvparten av tiden aktivt med lakkering. Han har også benyttet beskyttelsesmasker av ukjent type, men som må antas å ha redusert eksposeringen noe. Totalt sett vurderes derfor eksposeringen for løsemidler å ha vært noe lavere enn tilsvarende 10 års fulltids eksposering som vanligvis vurderes som grensen for å gi økt risiko for utvikling av en løsemiddelbetinget encefalopati
- c) Symptomene er oppstått etter 22 år i yrket som billakkerer, mens skadelidte fortsatt var i arbeid, hvilket vurderes som i rimelig tid etter den aktuelle påvirkningen.

d) Det foreligger ikke opplysninger som sikkert gjør det mer sannsynlig at en annen spesifikk sykdom eller påvirkning er årsak til symptomene.

Konklusjon

Skadelidtes totale eksponering for løsemidler i yrket vurderes ikke overveiende sannsynlig å ha medført økt risiko for utvikling av en løsemiddelbetinget organisk hjerneskade. Skadelidtes subjektive kognitive plager i form av opplevd sviktende hukommelse og konsentrasjonsevne, har ikke sikkert kunnet verifiseres ved den nevropsykologiske undersøkelsen. Utfallene er usikre og tester på validitet har gitt avvikende resultater.

En finner slik ikke grunnlag for å vurdere om det eventuell foreligger en grad av yrkesbetinget medisinsk invaliditet.

Nav vedtok 7.10.14 ikke å godkjenne toksisk encephalopati/løsemiddelskade som yrkessykdom.

Skaden/sykdommen ble meldt selskapet 13.3.15.

Selskapets rådgivende lege, spesialist i nevrologi, R., uttalte seg 8.12.15:

Når det gjelder mulig løsemiddelencefalopati tør jeg ikke ha noen sikker formening om hverken diagnose, eksponering eller konstateringstidspunkt. Skadelidte ble oppfattet som depressiv høsten 2013. Nevropsykologisk undersøkelse sommeren 2014 er vurdert som ikke valid. Det mangler en nevrologisk vurdering av skadelidte. Nevropsykologisk test erstatter ikke en klinisk nevrologisk undersøkelse og vurdering. Bedømt ut fra foreliggende dokumentasjon er det etter mitt skjønn ikke sannsynliggjort at skadelidte har en yrkessykdom i form av toksisk encephalopati.

Selskapet orienterte forsikrede om dette 8.12.15. Selskapet innhentet deretter ytterligere dokumentasjon, før det 10.1.17 skrev at forsikrede ikke hadde en yrkessykdom i form av toksisk encephalopati.

Forsikrede la deretter frem en fra polsk oversatt psykologvurdering utferdiget av psykolog S. 19.2.18, hvor det heter:

Konklusjoner:

Nedsatt kognitivt funksjonsnivå - forstyrret kortvarig visuell og auditiv hukommelse. Forstyrret konsentrasjonsevne og alternerende oppmerksomhet. Nedsettelsen av kognitive ferdigheter er ikke demensrelatert; det er veldig sannsynlig at pasienten har vært utsatt for toksiske faktorer over en lengre tid og dette har ført til forstyrrelser i hans funksjonsnivå. Det foreligger ingen depressive forstyrrelser som kan påvirke pasientens fungering.

I et poliklinisk notat utferdiget ved nevrolog. Sykehuset Ø., 27.2.18 heter det: "Vurdering: Sannsynligvis toksisk encefalopati. Pasienten henvises til kartlegging og endelig konklusjon til arbeidsmedisinsk poliklinikk ved (O. universitetssykehus)".

CT av hjernen 7.3.18 viste "Normale funn."

Overlege O. U. sykehus, Poliklinikk for miljø og arbeidsmedisin, dr. med. G., vurderte saken på ny 27.4.18. Han konkluderte slik:

Konklusjon

Nevropsykologiske undersøkelser har ikke gitt klare holdepunkter for at det foreligger en løsemiddelskade. Det er også usikkert om eksponeringen har vært tilstrekkelig til å ha gitt en økt risiko for utvikling av en slik skade. Det er ikke funnet holdepunkter for organisk nevropatologi. Det vurderes som mulig at funksjonelle forhold kan være årsak til pasientens opplevde kognitive problemer.

Ytterligere korrespondanse mellom partene løste ikke saken, og forsikrede klaget til Finansklagenemnda.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har blitt påført løsemiddelskade (toksisk encefalopati) etter å ha arbeidet som billakkerer i mange år, jf. psykologvurdering 19.2.18 fra psykolog S. Skaden vil trolig redusere arbeidsevnen hans ytterligere. For øvrig savner forsikrede en forklaring fra

selskapet på hvor den kognitive svikten/skaden kommer fra. Ettersom dette ikke er redegjort for, mener forsikrede at det er sannsynlighetsovervekt for at det er arbeidsforholdene på billakkeringsverkstedene som har forårsaket plagene/svikten.

Det er uheldig at det er samme spesialist i Nav som har vurdert saken begge gangene. Det bør innhentes en erklæring fra en uavhengig spesialist.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort yrkessykdom i form av en løsemiddelskade (toksisk encephalopati). Det er forsikrede som har bevisbyrden for at han har en sykdom som går inn under yrkessykdomsforskriften (bokstav A), herunder at det er årsakssammenheng mellom den aktuelle påvirkning og sykdommen, jfr. Rt. 2012 s. 1864. Dette innebærer at han må sannsynliggjøre at han har en sykdom som går inn under forskriften (sykdom som skyldes forgiftning eller kjemisk påvirkning), og at den kjemiske påvirkningen han har vært utsatt for er årsaken til denne sykdommen. Dr. G. har vurdert at det ikke foreligger en toksisk encephalopati. Nav har også avslått kravet.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken for nemnda gjelder om forsikrede har sannsynliggjort at han har en yrkessykdom i form av løsemiddelskade/toksisk encefalopati, jf. yfl. § 11 første ledd bokstav b.

Etter yfl. § 11 første ledd bokstav b dekker yrkesskadeforsikringen sykdom som er likestilt med yrkesskade etter folketrygdloven § 13-4. Etter denne bestemmelsen kan visse sykdommer som skyldes påvirkning i blant annet arbeid likestilles med yrkessykdom om de er tatt med i forskrift fastsatt av departementet.

I Rt. 2012 s. 1864 avsnitt 33 legger førstvoterende til grunn at det er arbeidstakeren, dvs. den forsikrede, som må sannsynliggjøre at det faktisk foreligger en sykdom, og at det foreligger årsakssammenheng mellom en skadelig eksponering som er omfattet av yrkessykdomsforskriften og den aktuelle sykdommen. Kravet til bevisets styrke er sannsynlighetsovervekt.

Presumsjonsregelen i yfl. § 11 annet gjelder ikke spørsmålet om hvorvidt arbeidstakeren faktisk har en skade eller sykdom som er likestilt med yrkesskade. I kravet om årsakssammenheng ligger at eksponeringen må være en nødvendig betingelse for sykdommen, jf. Rt. 1992 s. 64.

Det er således den forsikrede som må føre bevis for at det foreligger en sykdom som er omfattet av yrkessykdomsforskriften. I dette tilfellet er spørsmålet om forskriften § 1 bokstav A kommer til anvendelse.

Spesialisterklæringen av 3.9.14 konkluderer med at det ikke foreligger en løsemiddelbetinget organisk hjerneskade. Denne konklusjonen er gjentatt i 7.3.18. Forsikrede har vist til erklæringen avgitt 19.2.18 av en psykolog hvor konklusjonen er at det er veldig sannsynlig at forsikrede har vært utsatt for toksiske faktorer over en lengre tid, og at dette har ført til forstyrrelser i hans funksjonsnivå. Nemnda kan imidlertid ikke se at psykologen underbygger sin konklusjon. Den er dessuten i strid med konklusjonene i erklæringene til dr. med. G. Slik saken står, kan nemnda ikke se at forsikrede har sannsynliggjort at han har en yrkessykdom i form av løsemiddelskade/toksisk encefalopati.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).